

AKBANK ÇEVRE VE SOSYAL POLİTİKALARI VE EKLERİ

Akbank;

1. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nde (UN Global Compact) yer alan tüm unsurların ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın kredi ilişkisinde olduğu müşteriler tarafından da uygulanması konusunda gerekli hassasiyeti gösterir.
2. İklim değişikliğinin yol açtığı risk ve fırsatlara ilişkin bilgilerin çevresel ve/veya teknik raporlarda yer almasını destekler¹.
3. Yenilenebilir enerji yatırımları, çevre dostu teknoloji projeleri, atık dönüşüm yatırımları, karbon salımını düşürücü, verimlilik artırıcı, temel hizmetlere erişim ve istihdam sağlayıcı yatırımlar gibi çevresel ve sosyal koşulları iyileştirici projelerin kredilendirilmesine öncelik verir.
4. Çevre üzerindeki olumsuz etkileri önceden öngörülemeyen projelerde iyileştirme yapması için borçluyu destekler, doğal kaynakların verimli kullanımını teşvik eder.
5. Sürdürülebilir üretim ve tüketimi, yenilikçi ve sosyal girişimleri destekler.
6. Finansman sağladığı projelerde dezavantajlı/hassas gruplar ve toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik potansiyel olumsuz etkilerin ortadan kaldırılmasına ya da azaltılmasına önem verir.
7. Kullandıracağı finansman sonucunda ortaya çıkabilecek olan çevresel ve sosyal riskleri ve/veya fırsatları tespit etmeyi ve bunları etkin bir şekilde yönetebilmeyi amaçlamaktadır. Bu amaçla Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Sistemi'ni (ÇSED) geliştirmiştir. Buna göre yatırım tutarı **10 milyon USD** üzerindeki proje finansman² kredileri ve yatırım tutarı **10 milyon USD** üzerindeki yeni yatırım kredi taleplerini söz konusu sistem ile değerlendirmektedir.
8. Uygulamakta olduğu Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Sistemi'nde aşağıdaki kriterleri takip etmektedir³;

¹ Tüm A ve ÇSED Ekibi tarafından uygun görülen B kategori büyük ölçekli özellikle alt yapı projelerinin Çevre ve/veya teknik raporlarında Finansal Beyan Görev Gücü (Task Force on Climate Related Financial Disclosure-TCFD) tarafından tanımlanan iklim değişikliği ile ilgili fiziksel risklerle ilgili bilgilerin bağımsız danışman raporlarında yer alması desteklenecektir.

² Proje finansman tanımı: Proje Finansmanı, ilgili projenin yaratacağı nakit akışının ve değer in işlemin temeli olarak görüldüğü ve kredi alanın ödeme kabiliyetinin projenin gelirleri ile birebir ilişkilendirilmesi suretiyle kurgulanan bir finansman türüdür. Bu tür finansman genellikle, enerji santrali, üretim tesisi, maden, ulaşım altyapısı, Çevre ve telekomünikasyon altyapısı gibi büyük, karmaşık ve maliyetli yatırımların yapılması, geliştirilmesi veya değişen proje dinamiklerine uygun finansman modelleri ile eşleştirilmesi için kurgulanır. Bu finansman tipinde ödemeleri ilgili projenin yarattığı gelirler ile yapılır. Elektrik santrallerinde üretilen elektriğin satılıp, kredi geri ödemesi yapılması buna bir örnektir. Kredi alan genel olarak Özel Amaçlı Şirket (ÖAŞ) olan ve ilgili proje için kurulmuş bir taraftır. ÖAŞ, projenin yatırımının tamamlanması ve işletmesi dışında bir işlem yapamaz. Finansman yapısı kurgulanırken, odak noktası proje olduğundan, nakit akım projeksiyonlarının doğru tahmin edilmesi, bu nakit akımlarının gerçekleşmesi ve proje değerinin korunması açısından risk teşkil edecek tüm unsurların değerlendirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması kritiktir. Bu kapsamda tüm nakit akışı ve yaratılan değer, işlem çerçevesine dâhil edilir, teminat yapısı da buna göre kurgulanır. Sürekli izleme, risk takibi ve değişen dinamiklere uyum gerektirir. Zira geri ödeme esas olarak projenin nakit akışına ve proje varlıklarının değerine bağlı olmalıdır.

³ Bu sistem, bu doküman ile güncellenen Çevre ve Sosyal Kredi Politikalarının yürürlüğe girdiği tarihten önce kullanılan krediler ve/veya Öteleme/Yapılandırma talepleri için uygulanmamaktadır.

- *Finansman talebinde bulunulan yeni yatırım projeleri (ya da kredi talepleri), potansiyel olarak yaratabileceği çevresel ve sosyal etkileri ışığında yapılacak değerlendirme sonucunda yüksek, orta ve düşük riskli olarak sınıflandırılır.*
- *Sektörlere göre farklılaşan ek değerlendirme ölçütleri, çevre ve sosyal riskleri yüksek olarak bilinen sektörler için uygulanır⁴.*
- *Kredi kullanmak isteyen firmanın mevcut durumda gerçekleştirdiği faaliyetlerden kaynaklanan çevresel ve sosyal riskler ve bu risklerin yönetilme biçimi de bu değerlendirmede dikkate alınır. Yüksek ve orta⁵ riskli proje ve kredi talepleri için bağımsız danışman tarafından hazırlanacak Çevresel ve Sosyal Durum Değerlendirme Raporu ve çevresel ve sosyal etkilerin ve olası risklerin nasıl azaltılacağı veya giderileceğini içeren bir Çevresel ve Sosyal Aksiyon Planı (Çevre ve Sosyal Taahhütler listesi) talep edilir.*
- *Bu Çevre ve Sosyal Aksiyon Planı (Çevre ve Sosyal Taahhütler listesi) müşteriyle yapılan sözleşmeye de eklenir.*
- *Yüksek ve orta riskli projelerde çevresel ve sosyal risklerin yönetimi için önerilen önlemlerde, aşağıdaki hususların da dikkate alınması için gerekli özen gösterilir:*
 - *Projenin inşaat ve operasyon döneminde ortaya çıkabilecek olası çevresel etkileri (hava emisyonu, gürültü, atık, su kaynaklarına etkiler, toprak, flora, fauna ve proje özelinde değerlendirilebilecek diğer etkiler)*
 - *Paydaş katılımı ve şikâyet mekanizması süreçleri*
 - *Firmanın gerek mevcut faaliyetleri gerekse yatırım faaliyetleri sırasında İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) ile ilgili mevzuata uyumu*
 - *Projenin RAMSAR6 Sözleşmesi tahtında belirlenen sulak alanlara yakınlığı*
 - *Arazi edinimi kapsamında fiziksel ya da ekonomik yeniden yerleşim olan projelerde "Yeniden Yerleşim Eylem Planı"nın varlığı*
 - *Projelerde ağaç kesiminin asgari düzeye indirilmesi, kaçınılmaz ise kesilecek ağaç sayısı ve tahrip edilecek orman alanın telafisini sağlayacak bir planın varlığı*
 - *Karbon emisyonları bakımından yüksek riskli projelerin operasyon döneminde yaratacağı ilave sera gazı emisyonlarının miktarı ve oluşacak karbon maliyeti*
 - *Biyçeşitlilik üzerine etkilerin değerlendirilme süreçleri*
 - *Müşterinin mevcut veya geliştirmekte olduğu Çevre ve Sosyal Yönetim Sistemi⁷*

⁴ Değerlendirme sistemi kapsamında yüksek çevresel ve sosyal risklere sahip olduğu belirlenmiş sektörlerden bazıları şunlardır; Maden, Üretim (makine, ekipman, gıda, balıkçılık), Kimya (petrokimya dahil), Altyapı&Ulaşım ve Enerji.

⁵ Orta risk kategorisindeki proje finansman veya yeni yatırım kredileri için Bağımsız Danışman ile çalışılması ve aksiyon ve izleme planı hazırlanması gerekliliği Çevre ve Sosyal Etki Değerlendirme Ekibi tarafından belirlenir.

⁶ Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öne Sahip Sulak Alanlar Sözleşmesi.

⁷ Projelerin çevresel ve sosyal risk ve etkilerinin değerlendirilmesi ve etkin bir şekilde yönetilmesi amacıyla şirket yönetimince hayata geçirilen ve müşteri, çalışan, projeden doğrudan etkilenen yerel topluluk ve varsa diğer paydaşların katılımını içeren bir Çevresel ve Sosyal Risk Yönetimi Sistemi oluşturulması,

9. Çevresel ve sosyal açıdan sürdürülebilir sonuçlar elde etmek amacıyla müşterilere gerekli ortamın sağlanması için kolaylık sunar.
10. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Çalışma Yaşamında Temel İlkeler ve Haklar Bildirgesi başta olmak üzere ulusal mevzuat ve ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler gereği yasaklanmış faaliyetleri de kapsayacak şekilde hiç bir tutar sınırı olmadan ve çevresel ve sosyal risk değerlendirmesi gerekmeksizin finanse etmeyeceği faaliyetleri Ek 1'de 1. maddede belirlemiştir.

Ayrıca;

11. Tüm KOBİ (şirket ve mikro) segment kredilerde;
 - *Çevresel ve sosyal risk kriterleri göz önünde bulundurulur. Çevre üzerinde ciddi olumsuz etkileri olacağı sabit olan faaliyetlere finansman sağlanmaz. Ek 1'de 2. maddede yer alan sektörlerle sınırlama dahilinde kredi kullanılır.*
 - *İlgili finansmanın Akbank Çevre ve Sosyal Kredi Politikaları'na uygunluğu ve gerekli aksiyon planlarının oluşturulması, Şube Müdürü ve Bölge Çevre ve Sosyal Yönetim Sistemi Ekibi (Environmental and Social Management System – ESMS) sorumluluğundadır.*
12. Akbank Çevre ve Sosyal Politikaları, kredi kararlarında etkili olan tüm taraflarca benimsenir.
13. Akbank Çevre ve Sosyal Kredi Politikaları, Bankamız Etik İlkeleri, Şikâyet Yönetimi, Temiz Bankacılık ve İş Sürekliliği Yönetimi ile uyumludur.